

EINDEVALUATIE DUURZAAMHEIDSACTIEPLAN 2011-2015
Aanvulling april 2016

1	afgerond
2	gestart, uitvoering loopt door
3	nog niet gerealiseerd

ENERGIE			
	Actie	Stand van zaken	
1	Samenwerking met Woonkracht 10	De gemeente en Woonkracht10 hebben 18 juli 2013 een samenwerkingsovereenkomst gesloten. Hierin zijn meerjarige prestatieafspraken opgenomen op thema's als duurzaamheid, leefbaarheid, wonen en zorg. Woonkracht10 heeft het voornemen de volgende maatregelen te treffen in de Oranjestraat, Lelstraat en Nicolaas Beetsstraat: • vloerisolatie • gevelisolatie • dakisolatie • inpandige/bouwkundige aanpassingen Doel is het verkrijgen van minimaal een groen label, CO2-reductie en een minimale levensduurverlenging van 15 jaar. Draagt bij aan doel in duurzaamheidsactieplan voor 10% minder woninggebonden energieverbruik in 2015. Monitoring vindt plaats door afdeling RMO (Evelyn Bijl). <i>Aanvulling 2016: Inmiddels zijn de maatregelen aan de Oranjestraat en de Lelstraat afgerond en aan Nicolaas Beetsstraat gestart. In de nieuwe PALT afspraken tussen Woonkracht10 en de gemeente worden opnieuw duurzaamheidseisen vastgelegd. Dit staat ook in de nieuwe duurzaamheidsagenda.</i>	1
2	Voorlichtingscampagne energie	De voorlichting bestaat onder meer uit: • berichten op de gemeentepagina in de huis-aan-huiskrant • berichten op de gemeentelijke website (actueel en www.alblasserdam.nl/duurzaam) • persberichten • informatie via andere acties zoals de Energiescan (www.jehuisverdiethet.nl) • informatie en acties tijdens de Europese Mobiliteitsweek • een duurzaamheidskrant die huis aan huis is verspreid (12 maart 2014).	1
3	Inzicht huidige energiesituatie woningen en stimuleren	Project is van start gegaan op 11 juni 2013. 2.270 eigenaren van huizen in Alblasserdam hebben een uitnodiging gekregen om de energiescan aan te vragen. Men kan ook terecht op www.jehuisverdiethet.nl. Stand van zaken 7 maart 2014:	1

	verminderen van energieverbruik	Alblasserdam: 28 aanmeldingen, 24 deelnemers/adviezen, 41 offertes, 6 maatregelen in opdracht. Drechtstedelijk (excl. Dordrecht): 357 aanmeldingen, 296 deelnemers/adviezen, 351 offertes, 61 maatregelen in opdracht. <i>Aanvulling 2016: binnen de Drechtsteden is gezamenlijk een online energieloket gelanceerd in 2016. Dit loket kan huiseigenaren helpen stappen te nemen om hun huis te verduurzamen en verwijst tegelijk naar betrouwbare lokale ondernemers die hen verder kunnen helpen.</i> <i>Daarnaast wordt gekeken of er via het traject van vergunningaanvragen voorlichting kan worden gegeven over energiemaatregelen in de woning. Bijvoorbeeld bij een aanvraag voor een dakkapel, zou een woningeigenaar gewezen kunnen worden op de mogelijkheden voor dakisolatie. Dit staat ook in de nieuwe duurzaamheidsagenda.</i>	
4	Kennisuitwisseling stimuleren / bijeenkomsten	Eerst moet bij burgers worden gepeild of hier behoefte aan is (SWA betrekken). Mogelijk via Meedoen Kinderdijk een voorlichtingsbijeenkomst op wijkniveau organiseren waaruit kennisuitwisseling op kleinere schaal kan volgen. <i>Aanvulling 2016: De bevinding uit 2015 is dat bijeenkomsten met als thema 'duurzaamheid', niet veel mensen aansprak. Betrokkenheid vanuit het dorp lijkt wel op specifieke thema's te bestaan zoals afvalvrije scholen of energie acties. Algemene bijeenkomsten zullen daarom niet worden georganiseerd, in plaats daarvan worden wel specifieke acties en bijeenkomsten met partners en betrokkenen georganiseerd. In het kader van bewustwording zullen verschillende acties worden opgezet. Dit staat ook in de nieuwe duurzaamheidsagenda.</i>	3
5	'Zachte' lening voor investering in energiebesparing	Voordat onderzocht is of burgers behoefte hebben aan een dergelijke lening is bekeken of banken de lening kunnen verstrekken. Banken kunnen op lokaal niveau niets betekenen i.v.m. regelgeving AFM. Op landelijk niveau is er het Nationaal Energiebesparingsfonds (NEF, 300 miljoen euro): www.ikinvesteerslim.nl. Over deze mogelijkheid is gecommuniceerd via de Energiescan (actie 3), de gemeentepagina in de Klaroen en de website.	1
6	Energie 'zichtbaar' maken	Op 7 maart 2014 zijn 8 zonnepanelen geplaatst op het koffiehuisje op de kinderboerderij De Plantage in Alblasserdam. Tevens is een informatiebord geplaatst om de jongste inwoners van het dorp te informeren over zonne-energie.	1
7	Oplaadpunten elektrische voertuigen	In 2012 zijn op twee locaties in Alblasserdam oplaadpunten gecreëerd voor elektrische auto's. Zowel op het parkeerterrein achter het gemeentehuis als op een parkeergelegenheid bij Sportcentrum Blokweer zijn hiervoor twee parkeerplaatsen ingericht. Vanuit de afdeling RMO (Peter van der Hoek) wordt beleid opgesteld voor de plaatsing van particuliere oplaadpalen. Een goede afweging regelgeving t.o.v. stimuleren elektrisch vervoer is van belang. <i>Aanvulling 2016: de markt wordt vanaf 2016 uitgenodigd om op vooraf aangewezen plaatsen laadpalen te kunnen plaatsen in de openbare ruimte. Dit staat ook in de nieuwe duurzaamheidsagenda.</i>	1
8	Concept-Milieubeleidsplan Drechtsteden vaststellen	Alblasserdam conformeert zich aan de gezamenlijke doelstellingen van de Drechtsteden: 2% energiebesparing per jaar en 20% duurzame energie in 2020 (conform het Klimaatakkoord VNG – Rijk). Door het milieubeleidsplan Drechtsteden vast te stellen heeft de gemeenteraad dit uitgesproken. De doelstellingen zijn overgenomen uit het Energieprogramma Drechtsteden. Het milieubeleidsplan is op 21 juni 2011 door de Drechttraad vastgesteld en op 31 januari 2012 door de Alblasserdamse gemeenteraad bekrachtigd. Het plan is lokaal ingekleurd in het lokale milieu uitvoeringsprogramma (LMUP) 2013-2017 (vastgesteld door de raad op 27 november 2012).	1

		<i>Aanvulling 2016: Het milieubeleidsplan is inmiddels vervangen door concrete afspraken in het Jaarprogramma 2016 met de Omgevingsdienst OZHZ, daarin is opgenomen een verdere samenwerking op het gebied van duurzaamheid tussen de gemeente en OZHZ.</i>	
9	Energiescan totaal energieverbruik Alblasserdam	Om resultaten op de duurzaamheidsdoelstellingen te kunnen meten is een nulmeting uitgevoerd en is geïnventariseerd hoeveel welke maatregelen bijdragen aan het behalen van de doelstellingen. De resultaten zijn opgenomen in de Energievisie Alblasserdam (maart 2012) en Routekaart Drechtsteden (mei 2012). Op Drechtstedelijk niveau wordt de voortgang gemonitord. <i>Aanvulling 2016: Inmiddels wordt er een regionale energiestrategie opgesteld binnen de Drechtsteden, die dit jaar in kan gaan. Aan deze pilot doet Alblasserdam mee. Het is een pilot uitgevoerd in het kader van het Samenwerkingsprogramma regionale energiestrategie van de VNG i.sm. Rijk, IP en UvW. Dit staat (nog) niet in de nieuwe duurzaamheidsagenda, aangezien het pas vanaf maart 2016 duidelijk werd dat de Drechtsteden konden deelnemen.</i>	1

GROEN			
	Actie	Stand van zaken	
1	Breed gedragen visie op groen en natuur	Op 31 oktober 2013 en 14 november 2013 zijn bijeenkomsten gehouden om van gedachten te wisselen over welk groen waardevol is om te behouden, waar de groenstructuur in Alblasserdam kan verbeteren en welk beheer bij welke locaties past. Hierbij waren o.a. aanwezig: burgers, stichting Groene Long, Waterschap Rivierenland, Natuur- en vogelwacht. <i>Aanvulling 2016: Alblasserdam zoekt hierbij aansluiting bij de Drechtsteden om een gids voor beheer van flora en fauna op te stellen. Zo kan er nog meer rekening gehouden worden met broedvogels, bloeiperiodes etc. Dit staat ook in de nieuwe duurzaamheidsagenda bij het thema ruimtegebruik.</i>	1
2	Groenstructuurplan Alblasserdam opstellen	Op dit moment wordt het bestaande beleidsstuk geactualiseerd. Input uit de bijeenkomsten voor de vorming op visie op groen en natuur wordt daarin meegenomen. Concept beleidsplan zal met informatiebijeenkomst worden gepresenteerd. <i>Aanvulling 2016: Het nieuwe groenstructuurplan is in 2016 klaar en zal worden gecommuniceerd met de bewoners van alle wijken. Deze actie staat ook in de nieuwe duurzaamheidsagenda.</i>	2
3	Aanleg natuurvriendelijke oevers	In Alblasserdam ligt inmiddels 2,7 km aan natuurvriendelijke oevers. Op korte termijn zal nog 200 meter natuurvriendelijke oevers worden aangelegd.	1
4	Verbetering waterkwaliteit Groene Long	Door op twee plekken watergangen te verbinden door middel van duikers is de doorstroming verbeterd. De locaties zijn in samenspraak met stichting Groene Long bepaald. <i>Aanvulling 2016: bij het project Lammetjeswiel is met verschillende partijen, waaronder stichting Groene Long, gekeken naar de waterkwaliteit in het Lammetjeswiel. De bevindingen worden meegenomen in de herinrichting van het Lammetjeswiel. Zo wordt binnen alle projecten gekeken hoe een voorgenomen ingreep kan bijdragen aan het verduurzamen van het dorp. Dit staat ook in de nieuwe duurzaamheidsagenda bij het thema ruimtegebruik.</i>	1
5	Voorlichting 'de waarde van ons groen in Alblasserdam', Communicatie over groenbeheer in wijken	In de duurzaamheidskrant zijn tips gegeven over groen en tuinen naast de informatie over natuurvriendelijke oevers en waterkwaliteit. Het is de bedoeling om bij de terugkoppeling over het groenstructuurplan (actie 1 en 2) de behoefte te inventariseren of enthousiaste inwoners, eventueel in samenwerking met stichting Groene Long, elkaar willen informeren en van elkaar willen leren op het gebied van duurzaam tuinieren en groenbeheer (evt. ook in het kader van Meedoen Kinderdijk). <i>Aanvulling 2016: Het nieuwe groenstructuurplan is in 2016 klaar en zal worden gecommuniceerd met de bewoners van alle wijken. Daarnaast zal er op basis van de klimaatstresstest ook over water worden gecommuniceerd en wat bewoners zelf kunnen doen met hun tuinen voor betere wateropvang.</i>	2
6	Tuinen: wat kunt u doen?	Omwille van het niet overvloedig organiseren van informatiesessies en koppeling van dicht bij elkaar gelegen onderwerpen gekoppeld aan actie 5. <i>Aanvulling 2016: Zie actie 5. Er wordt gekeken hoe in andere gemeenten met dit thema wordt omgegaan. Vooral bewustwording over wateroverlast, biodiversiteit en luchtkwaliteit komen hierin samen. Zo kan het zijn dat er een communicatiecampagne komt voor 'onttegelen' van de eigen tuin. Dit is nog niet als zodanig benoemd in de nieuwe duurzaamheidsagenda, maar wel opgenomen in de ambitie voor meer bewustwording rond de thema's lucht en ruimtegebruik.</i>	2

7	Educatie: zichtbaar en tastbaar	De Stichting Kinderboerderij Alblasserdam besteedt al aandacht aan voorlichting op de kinderboerderij maar wil dit nog verder uitbreiden. Wij willen dit faciliteren en stimuleren. <i>Aanvulling 2016: Een vervolg hierop is de verduurzaming van de Alblasserdamse schoolgebouwen. De investering in de gebouwen en de lesprogramma's voor bewustwording zullen in 2016 en 2017 plaatsvinden. Ook dit is in de duurzaamheidsagenda opgenomen.</i>	2
---	---------------------------------	---	---

BEDRIJVEN			
	Actie	Stand van zaken	
1	Cursus duurzaam ondernemen	De cursus is van start gegaan in oktober 2013 en afgerond in februari 2014. <i>Aanvulling 2016: Als vervolg hierop wordt de mogelijkheid verkent voor het stimuleren van duurzame bedrijventerreinen. Dit staat in de nieuwe duurzaamheidsagenda.</i>	1
2	Milieubarometer aanbieden aan bedrijven	Per 17-10-2013 is voor 3 jaar een startabonnement aangeschaft. Bedrijven en organisaties in Alblasserdam kunnen met het startabonnement gratis een jaar lang gebruik maken van de Milieubarometer. <i>Aanvulling 2016: Het lidmaatschap van de Milieubarometer is met een jaar verlengd zodat Alblasserdam dit jaar meedoet met de Estafette Milieubarometer van de Drechtsteden. Dit valt onder het Meerjarenprogramma Drechtsteden.</i>	1
3	Faciliteren procedures investeringen in duurzaamheid	Bekijken of met OZHZ kan worden opgepakt of procedures rond het treffen van duurzaamheidsmaatregelen kunnen worden gefaciliteerd. <i>Aanvulling 2016: In het jaarprogramma 2016 met de OZHZ, wordt samenwerking gezocht op het gebied van duurzaamheid. Zoals eerder genoemd kan hierbij worden gedacht aan voorlichting over energiemaatregelen in woningen bij de behandeling van een vergunningaanvraag.</i>	3
4	Onderzoek restwarmte	Het onderzoek naar de haalbaarheid van restwarmtelevering vanuit Nedstaal in Alblasserdam is eind 2013 gestart. Agentschap NL en de Provincie Zuid-Holland hebben subsidie toegekend voor dit onderzoek. Ook de Drechtsteden dragen financieel bij. In het eerste half jaar van 2014 worden de resultaten van het onderzoek verwacht. <i>Aanvulling 2016: Het onderzoek is inmiddels afgerond. De bevindingen worden nog gecommuniceerd. De beste mogelijkheid op dit moment voor de restwarmte is hergebruik door Nedstaal zelf. Het vervolg hierop staat als actie ook in de nieuwe duurzaamheidsagenda. Daarnaast wordt binnen het regionaal duurzaamheidsprogramma voor de hele Drechtsteden een warmte-koude atlas opgesteld, waardoor de warmtekansen voor het hele gebied inzichtelijk worden gemaakt.</i>	1

GEMEENTE			
	Actie	Stand van zaken	
1	Interne milieuzorg door gedragsbeïnvloeding	Uitgevoerde acties o.a.: • energiezuinigere kantoorverlichting (T5) • bewegingssensoren • het inregelen van de verwarming • het uitzetten van ventilatoren • dubbelzijdig printen • inzameling plastic • fairtrade koffie • energiezuinige koffieautomaten • afname van groene stroom • afname van CO2-gecompenseerd gas • installeren slimme meters Via slimme meters houden wij het energieverbruik in de gaten. Hiermee hebben we kunnen constateren dat het gemeentelijke energieverbruik in 2012 ten opzichte van 2011 met 8,2 procent is gedaald. <i>Aanvulling 2016: Dit blijft doorlopend een aandachtspunt, ook in de nieuwe duurzaamheidsagenda. Een maatregel die hierover is opgenomen is bijvoorbeeld een afvalvrij gemeentehuis. Hiervoor moet nog onderhandeld worden met bijvoorbeeld HVC.</i>	1
2	Collegebesluit terugverdientijd maatregelen	Wij maken momenteel huisvestingsbeleid. Rekening houdend daarmee willen wij bekijken welke maatregelen getroffen kunnen worden en hoeveel deze opleveren. Een college- en zo nodig raadsbesluit over het treffen van duurzame maatregelen met een terugverdientijd van maximaal 10 tot 15 jaar kan het treffen van de maatregelen bespoedigen. <i>Aanvulling 2016: In het Meerjarenonderhoudsplan wordt dit meegenomen. Wat betreft het gemeentehuis is het minder zinvol om voor de verbouwing te investeren, bij de verbouwing wordt wel ingezet op een significante verbetering van de energieprestaties van het gebouw.</i>	3
3	Duurzaam inkopen en aanbesteden	In de Drechtsteden is inkoop (denk aan catering, schoonmaak, kantoorartikelen) veelal regionaal georganiseerd. Daarin is duurzaamheid - uiteraard naast andere aspecten - een belangrijk afwegingspunt. Sinds de nieuwe aanbestedingswet wordt aanbesteed volgens de EMVI-methode. Daarin kan duurzaamheid (bijvoorbeeld plaats op de CO2-prestatieladder) een gunningscriterium zijn. In bestekken is ook aandacht voor duurzaamheid, zoals dat uitkomend materiaal zoveel mogelijk geschikt is voor hergebruik. Bij onderhandse aanbestedingen worden zo vaak mogelijk bedrijven uit het dorp of de regio betrokken wat ook duurzaamheidsvoordelen oplevert. De afdeling buitenruimte houdt in de gaten of er duurzamer materiaal op de markt komt. <i>Aanvulling 2016: Blijft doorlopend een aandachtspunt, ook in de nieuwe duurzaamheidsagenda. Dit is ook een actie die is opgenomen in het regionaal duurzaamheidsprogramma. Hierdoor is het mogelijk om het goed te regelen binnen de Drechtsteden.</i>	1

4	'Vergroening' woon-werkverkeer gemeente-ambtenaren	Op het gebied van woon-werkverkeer en verkeer voor de uitvoering van het gemeentelijk werk en regionale samenwerking is ook verduurzaming mogelijk. Mogelijkheden die onderzocht zijn: • stimuleren fietsgebruik • gebruik Waterbus • elektrische fiets • elektrische scooter <i>Aanvulling 2016: De campagne Rij2op5 gericht op 2 dagen op de fiets voor werkafspraken vond plaats in 2014 en 2015 en is inmiddels afgerond. Woon-werkverkeer blijft doorlopend een aandachtspunt. Ook in de administratieve last kan ov gebruik gestimuleerd worden bijvoorbeeld. In de nieuwe duurzaamheidsagenda zijn daarom opnieuw acties opgenomen op het gebied van mobiliteit. Deze zijn terug te vinden binnen het thema 'lucht'.</i>	2 Of 1
---	--	--	-----------

5	Vooronderzoek ESCo's i.r.t. zonnepanelen	Het uitbesteden van aanleg en onderhoud van zonnepanelen op gemeentelijke gebouwen met een verbruik boven de 10.000 kWh is uit Drechtstedelijk onderzoek niet rendabel gebleken. Daarom heeft de gemeente besloten zelf zonnepanelen aan te schaffen. <i>Aanvulling 2016: In 2015 is een SDE+ subsidie aangevraagd, maar helaas was de pot leeg. In 2016 is opnieuw een aanvraag gedaan en de verwachting is dat in augustus 2016 duidelijkheid zal zijn of deze wordt gehonoreerd. Mocht dit niet doorgaan, zal gekozen worden voor een combinatie van eigen investering en een salderingsregeling waarbij de samenleving mee kan investeren. Goed gebruik van het dakoppervlak in Ablasserdam is een blijvend aandachtspunt en daarom ook opgenomen in de nieuwe duurzaamheidsagenda.</i>	1
6	Duurzame straatverlichting	Bij benodigde vervanging wordt led-verlichting afgewogen. Zoveel mogelijk gebruiken op bestaande palen. Er is al led-verlichting geplaatst op het bedrijventerrein Nieuwland Parc, langs fietspad Dijklint en in een deel van de wijk Blokweer. Er is tevens een proeflocatie met led-verlichting ingericht aan de Van Eesterensingel. Op de planning staat om ook led-verlichting te plaatsen op bedrijventerrein Vinkenwaard-Noord. <i>Aanvulling 2016: bij natuurlijke vervangingsmomenten zal gekozen worden voor led-verlichting. Daarnaast wordt met buitenruimte gezocht naar andere natuurlijke momenten waarop ingezet kan worden om duurzame maatregelen uit te voeren. Te denken valt bijvoorbeeld aan riolering vervangen waarbij afkoppeling van regenwater kan plaatsvinden. Dit staat ook in de nieuwe duurzaamheidsagenda en zal op basis van voortschrijdend inzicht worden aangevuld.</i>	1